

Slovo k povzbuzení na neděli 10. května 2026, na **6. neděli velikonoční – A**
Biblická čtení: Sk 8,5-8.14-17; Ž 66; 1Petr 3,15-18; Jan 14,15-21

Milé sestry, milí bratři,

máme již **šestou**, předposlední neděli **velikonoční**. Ve čtvrtek oslavíme Nanebevstoupení Páně a deset dní na to, ode dneška za dva týdny, slavnost **Letnic**. Biblická čtení tak stále více zacilují naši pozornost právě **na dar Ducha svatého** a jeho působení.

První čtení ze Skutků nás přeneslo do doby ještě před Pavlovým obrácením, do doby po ukamenování Štěpána, kdy mnozí křesťané uprchli před pronásledováním ze strany synagogy z Jeruzaléma pryč. I do **Samaří**, bývalého hlavního města severoizraelského království, nejdůležitějšího města stejnojmenného kraje rozkládajícího se mezi Judejí a Galilejí.

Evangelium tam jako první hlásal **jáhen Filip**. Ten už kdesi na cestě z Jeruzaléma do Gazy pokřtil dvořana etiopské královny. **Pokřtil** také **Samařany**, kteří uvěřili, i na základě znamení, jež konal ve jménu Ježíšově. Nicméně jim po křtu už **nepředal** vkládáním rukou dar Ducha Svatého, jak svědčí dnešní text: To museli udělat až apoštolé **Petr a Jan**, kteří proto do města přišli.

Jistěže, **exegeticky asi nejde** jednoduše říci: No, to je vlastně **biřmování** udělované apoštoly, navíc oddělené od křtu uděleného jáhnem. To by bylo opravdu zjednodušené. Nicméně **zprávu** o předání daru **Ducha svatého vkládáním rukou** Petra a Jana již dříve pokřtěným můžeme číst aspoň jako **náznak biřmování**. Jako určité biblické zakotvení této svátosti ve smyslu **samostatného** daru Ducha svatého, který navíc je možné přijmout i **odděleně** od křtu. V každém případě **biřmování**, pomazání olejem po křtu se již v rané církvi stalo svátostí Ducha svatého.

Dějiny od křtu odděleného udělování svátosti **biřmování** na křesťanském Západě jsou ovšem celkem složité. Od konce **starověku**, kdy nad křtem až dospělých převážil křest již novorozeňat a kdy se křesťanství rozšířilo z měst masivně i na venkov, kde ve farnostech působili jen obyčejní kněží a ne biskupové, (od konce starověku) se tak **na Západě** postupně ujala **praxe**, že křest dětí prováděli obyčejní **kněží** co nejdříve po narození dítěte, zatímco udělování **biřmování** si ponechal **biskup**. Proto teprve po nějaké době od křtu, až byla příležitost, bylo dítě přineseno či předvedeno před biskupa, aby je obřimoval. Záhy se tak začalo dít až ve věku, kdy dítě začíná **rozlišovat**, tedy v nějakých třeba pěti letech. Postupem času se pak biřmování odsouvalo na stále **pozdější** věk, na sedm, devět, dvanáct roků. Od novověku se navíc ještě **přehodilo** pořadí svátostí, k prvnímu svatému přijímání a potažmo první svaté zpovědi se začalo přistupovat ještě před biřmováním. Čímž se biřmování **posunulo** leckdy ještě na pozdější věk, zpravidla až na samotný práh **dospělosti**. A tak je tomu povětšinou dodnes.

Biřmování je krásná **svátost**. Jak říká její jméno odvozené od latinského *confirmatio*, chce být „**upevněním**“ všeho **křesťanského** v člověku. Upevněním jeho **vztahu** s Kristem, ale i se společenstvím lidí kolem něj, s církví. Proto je biřmování také zvláštní svátostí **Ducha svatého**, třetí Boží osoby, **Lásky** mezi Otcem a Synem.

Vždyť právě **skrze Ducha Svatého** se **Syn** stal člověkem, přijal tělo z Marie, působil jako jeho „Pomazaný“ (řecky *Christos*, hebrejsky *Mašjáh*). **Ducha svatého** pak také Ježíš **slíbil**, že ho pošle místo sebe, jak jsme slyšeli v dnešním evangeliu.

Je to proto právě Duch svatý, **skrze** kterého Kristus i po svém nanebevstoupení s námi **zůstal tajemně přítomen**. Je to Duch svatý, který je **Boží silou lásky**, která v nás **zapaluje** svůj žár, a tak svět, aspoň ten lidský, může udržet **pohromadě**.

Jelikož veškerá Synova tajemná přítomnost na zemi se tak stále uskutečňuje **silou Ducha svatého**, je i **svátost upevnění** všeho křesťanského, všeho dobrého Božího v nás lidech jeho

specifickou **svátostí**, onou „**pečetí daru Ducha svatého**“. Biřmování tak nemá, narozdíl od ostatních svátostí, nějaký svůj specifický účinek než právě toto **upevnění**.

Upevnění všeho dobrého a **křesťanského**, hlavně **vztahu** s Bohem a potažmo s lidmi **potřebujeme všichni**, protože všichni jsme **slabí** a křehcí. Biřmování proto **není** nějakou **nadbytečnou** svátostí, **odměnou** za dospělost či svatost. Je naopak **Boží pomocí, Božím pozváním** pro všechny se aspoň nějak duchovně **dospělými** stát, chceme-li **zrát** směrem ke stále větší **lásce** ve svém vztahu s Bohem a lidmi.

I letos bude, dá-li Bůh, **biřmování** v naší farnosti o vigilii Letnic, v sobotu 23. května. **Modleme se**, prosím, také za naše letošní biřmovance. Je jich třináct a Bohu díky za ně.

A pokud ještě někdo tuto svátost **nepřijal** a je ve věku k přijetí vhodném, kéž třeba dnešní první čtení se pro něj snad stane **povzbuzením** k této svátosti přistoupit, nebát se jí, nepokládat ji za nadbytečnou. I když už je pokřtěný, jak tomu bylo u samaršských křesťanů.

Druhé dnešní čtení bylo z Prvního listu Petrova, z jednoho z takzvaných katolických listů, určených ne nejprve konkrétním adresátům ale rovnou všem. Od samého počátku má tak **povzbudit všechny** křesťany, ať jsou kdekoli.

Nejprve jsme slyšeli výzvu **ke svědectví** Kristu, k **odpovědi** ohledně **důvodů** naší křesťanské naděje «**s jemností a skromností**». A pak také, abychom jakoukoli **kritiku** nebrali hned jako útok. Ale nejprve pečlivě **zpytovali** svědomí, zda kritika je opravdu pronásledováním pro víru, anebo zda není spíše **oprávněná**, když jsme «**udělali něco špatného**».

Petrova slova jsou natolik výmluvná a jasná, že asi **nepotřebují** žádného komentáře. Snad jen sílu je chtít opravdu **slyšet**. Sílu, jíž je zase **Duch svatý**. Ten nabízí sílu promlouvat, obstát a vytrvat. Zároveň odhaluje hřích, dává sílu se obrátit, jak čteme na různých místech evangelia.

Dnešní **evangelium** bylo opět z **Ježíšovy řeči na rozloučenou** podle Jana. Vedle povzbuzení «**Jestliže mne milujete, budete zachovávat má přikázání**» jsme slyšeli právě **příslib Ducha svatého** jakožto «**jiného Přímluvce**» či «**Utěšitele**», což je dvojí význam řeckého **Paraklétos**.

Jak víme, **dar Ducha** je vlastně jediným, který nám Kristus skutečně **slíbil**, že nám ho **s jistotou dá**, kdykoli o něj budeme prosit. Aspoň tak to zdůrazňuje sv. Augustin. Ono tomu vlastně nemůže být jinak, když slíbil, že s námi zůstane až do konce světa. Darem Ducha svatého se přeci dává **Kristus sám**.

V **daru Ducha svatého** je tak obsaženo **vše**: Kristova tajemná přítomnost, jeho síla, vše křesťanské, a především **Boží láska**, její žár a vítr.

Milé sestry, milí bratři, snad i proto jsme si dnes zkusili připomenout svátost **biřmování**.

My, **dávno biřmovaní**, abychom sílu této svátosti v sobě rozněcovali a upevňovali, abychom toužili po posílení Krista v nás, abychom se otevřeli jeho přítomnosti. Například vzýváním Ducha svatého, prosbou o projevení se jeho darů, jeho ovoce.

Letošní **biřmovanci**, aby se na tuto svátost opravdu těšili.

Ti, kteří **váhají** s jejím přijetím, aby byli v tomto kroku povzbuzeni.

Ještě důležitější, a to se týká **všech**, je ale toužit po posílení **vztahu s** dobrým **Bohem**. Což se děje právě **skrze Krista v síle Ducha**, jak je i strukturována většina liturgických modliteb.

Ovoce se snad dostaví. Třeba i v tom, o čem jsme četli ve druhém čtení: Ve větší snadnosti, pokoře a jemnosti svědectví Bohu dobrem, v síle vytrvat i pronásledování pro víru a dobro, v síle přijmout oprávněnou kritiku a obrátit se. Což jsou přeci samé **dobré a požehnané** věci.